

Intressanta fynd av fjällfjärilar i Sverige 2003

NILS RYRHOLM & ANDERS OHLSSON

Ryrholm, N. & Ohlsson, A.: Intressanta fynd av fjällfjärilar i Sverige 2003. [Interesting records of Lepidoptera in the taiga and tundra regions of Sweden 2003.] – Entomologisk Tidskrift 125 (3): 111-116. Uppsala, Sweden 2004. ISSN 0013-886x.

This is the 10th report on interesting finds and events from the Swedish mountain range and adjacent areas, which are generally not reported in the national lists for Micro- and Macrolpidoptera. The spring came very early and was noticeably warmer than average in the northern part of Norrland. Thus some Lepidoptera species became active much earlier than usual and therefore a number of reports on sun basking butterflies came already in April. In May there were several influxes with arctic air bringing both temperatures and insect activities down, but the season remained earlier than ordinary. In June the weather became more “normal” in the entire Norrland until the last week when very warm air started to cover the northernmost part. During the coming weeks most of the odd year flying populations of butterflies and moths in the very north had great days and were flying actively, literally 24 hours a day until they had spent all their vigour. No extraordinary finds were made during these weeks but most of the more exclusive Lepidoptera species occurring here were found in high or fairly high numbers. Among the observed species in the mountains around Torne träsk were: *Hepialus fuscoargenteus*, *Pyrgus andromedae*, *Colias nastes*, *C. hecla*, *C. palaeno*, *Boloria chariclea*, *B. polaris*, *B. freija*, *B. frigga*, *B. thore*, *B. improba*, *Euphydryas iduna*, *Oeneis norna*, *Agriades glandon* and *Entephria polata*. In the bogs of the lowland areas east of the mountains species like: *Pyrgus centaureae*, *Colias palaeno*, *Boloria frigga*, *Erebia embla*, and *E. disa* were found. The warm weather remained until almost the end of august with the exception for some shorter spells of colder weather in between, producing, once again, a much warmer summer than average in the arctic parts of Sweden. In the southern part of Norrland and its mountain range the weather was less spectacular than further north. Spring was early and warm but not to the same high extent as further north. June was relatively wet and cool and the season developed itself in a characteristic way, making spring butterflies like *Antocharis cardamines* and *Callophrys rubi* flying well into July. In the last days of June and for the coming three weeks the weather was mainly warm and sunny, but thereafter it became unstable again and remained so during the rest of the summer, producing a fairly early autumn throughout southern Norrland. During the sunny period some of regional specialities like: *Synanthedon polaris*, *Pyrgus centaureae*, *Carterocephalus palaemon*, *Boloria frigga*, *Erebia embla*, *Lycaena helle*, *Albulina orbitulus*, *Syngrapha diasema*, *S. parilis*, *Sympistis funebris* and *Hadena caesia* were found. The most remarkable find in Härjedalen was *Hesperia comma*, which has not been observed within this part of Sweden for almost 50 years. After some years with declining Lepidopteran populations and less suitable weather, the number of species that are expanding inland/upland and northwards is now somewhat increasing again. Among these species were: *Pleuroptya ruralis*, *Thera firmata*, *Catocala fraxini*, *Orthosia incerta* and *Arctia caja*.

Nils Ryrholm, Institutionen för matematik, natur- och datavetenskap. Högskolan i Gävle, 801 76 Gävle.

Anders Ohlsson, Persikevägen 1, S-223 55 Lund.

Det nya året 2003 gick ut "hårt" med stora temperaturöverskott redan i februari och mars i den norra delen av Norrland. Detta medförde att våren kom ungefär en månad tidigare än normalt i hela Norrland utom nordligaste fjällvärlden. Under mars och april sken solen mer än normalt, särskilt öster om fjällkedjan vilket ytterligare påskyndade snösmältningen och vårens frammarsch. Redan den 14 april visade sig en solande sorgmantel i Umeå (Ingmarie Sundström) som njöt av den tidiga våren. April och maj var förvisso också varmare än normalt, men inte alls i samma omfattning som de föregående månaderna vilket gjorde att uppvärmningen i norr nu gick mindre snabbt än tidigare på säsongen. Under maj gjorde kung Bore några sista desperata försök att hålla värmen stängden, men trots enstaka snöoväder blev det kontinuerligt varmare i hela Norrland. Junitemperaturen var mestadels "normal" (dvs för kall för att falla entomologer i smaken) fram till sista veckan då högsommarvärmen bröt in på allvar längst i norr. Detta märktes tydligt i bl.a. Abisko-området där alla tidiga arter flög för fullt redan den 25 juni och "senare arter" som fjällbastardsvärmaren, (*Zygaena exulans*) kom igång redan 2 juli (HEYS; Klaus Hermansen). Anders Björkerling skriver på den svenska fjärlshemsidan: "under årets vandring norr om Torneträsk hade jag bättre tur med både *Boloria polaris* och med vädret: temperaturer runt +25 och en totalt molnfri himmel i fyra dagar mellan 29 juni och 2 juli. Nästan lite för varmt för att vandra med en tung ryggsäck."

Södra Norrland däremot hade det relativt blött och kallt till slutet av juni. När jag (RYRS) var i västra Härjedalen vid midsommartid så var säsongen just på väg att starta men Aurorafjärilen (*Antocharis cardamines*) flög fortfarande. När solen då och då tittade fram var lustigt nog tistelfjäril (*Vanessa cardui*) den vanligaste fjärlen i Funäsdalen i gott sällskap med amiral (*Vanessa atalanta*). Ungefär samtidigt hittade Anders Björkerling en helt fräsch björnbärssnabbvinge (*Callophrys rubi*) vid Skarvruets Fjällhotell (830 m ö h).

Juli däremot bjöd, med något smärre undantag första veckan, på en långdragen värmebölja som gav nya värmererekord på många platser i norr och medeltemperaturer upp till 4,5 grader

högre än medel. Därför flög flertalet fjällfjärilar färdigt redan de två första veckorna i juli på de knastertorra fjällhedarna. När Bengt Wendel tog en tur upp på fjällen i Åsele lappmark i mitten av juli var det mesta redan överfluet. De vanligaste arterna som fortfarande flög var fjällbastardsvärmare (*Zygaena exulans*), fjällgräsfjäril (*Erebia pandrose*) och mycket slitna svartgrå fjällmätare (*Psodos coracina*). I norra Norrland räckte värmeböljan in i första veckan i augusti innan en kort svalare period kylde ned känslorna och temperaturen. Dock blev det ytterligare två perioder med rätt varmt väder längst i norr under augusti vilket gjorde att det blev mycket torrt i norra Norrland under juli och augusti. Under perioden 17-24 augusti var jag (RYRS) i Abisko-området i mestadels vackert väder. Trots att det var varmare än jag haft många gånger när jag varit uppe i juli flög det näst intill inga dagaktiva insekter överhuvudtaget! Alla verkade redan ha lagt ner verksamheten och förberett sig för övervintring. Den enda dagfjäril som jag faktiskt såg var en amiral (*Vanessa atalanta*) som i ensamt majestät gled omkring i den imposanta dalen Kårsavagge den 22:a. I södra Norrland tog däremot det vackra vädret slut redan efter tre veckor i juli och ersattes av blötare och ostadigare väder. Fred Ockruck & Anette Bludau fick uppleva detta väder i praktiken och utbytet i förhållande till insatsen blev magert. Blötan bredde därefter ut sig under stora delar av augusti, särskilt i mellersta Norrland och södra fjällvärlden, men det var fortfarande inte särskilt kallt.

Så tidigt som de sista dagarna i augusti förekom minusgrader längst i norr förebyggandes den stundande vintern och efter ett sista försök i början-mitten av september gav värmen upp för året. Redan den 20 september kom vintern till norra Norrland, nätterna blev extremt kalla och bara några dygn senare var stora delar av norra och mellersta Norrland täckt av säsongens första snö. I oktober blev det riktigt kallt och all eventuell kvarvarande optimism hos entomologer och insekter frös inne.

Precis som i södra Sverige hade makaonfjärilen, (*Papilio machon*) ett strålände flygår med observationer över hela Norrland inklusive inlandet upp till Torneträskområdet (Anders Björkerling) och Kiruna i norr (Tero Taipale).

Dessutom med en flygtid som i Umeå började så tidigt som första veckan i juni (Tomas Lundmark). Arten flög även i en riklig andra generation så pass långt norrut som i Ramsele under mitten av augusti (ATTS). Även sorgmanteln (*Nymphalis antiopa*) hade ett mycket rikt år, både den övervintrande generationen och den följande höstgenerationen observerades i antal över stora delar av Norrland. En annan art som dök upp i antal lite varstans under stora delar av sommaren var den brunspröta skymningsvärmaren (*Hyles gallii*) vars blombesök förnjöt många norrlänningar denna sommar.

I södra Norrlands inland och fjällvärld började fler ”sydliga” nykomlingar visa sig respektive etablera sig igen, vilket sannolikt beror på att vi nu haft några somrar med gynnsamt insektsväder efter varandra. Även många av de regionala specialiteterna, exempelvis fjällängsflyet (*Apamea maillardi*) börjar nu visa sig i större antal än de gjort efter den kalla och blöta sommaren 1998. På Duvberg utanför Sveg verkar nu björnsnaren (*Arctia caja*) åter ha etablerat sig och här dök även ett exemplar av det treprickiga buskflyet (*Amphipyra tragopoginis*) upp för första gången i Härjedalen (KJCS, RYRS). Även allmänt nässelnett (*Pleuroptya ruralis*) ökar nu i Härjedalen igen, liksom nykomlingen brunbandad fältmätare (*Thera firmata*) som ökar och expanderar både här och i Ramseletrakten i Ångermanland (KJCS, RYRS, ATTS). I Ramsele har nu även blåbandat ordensfly (*Catocala fraxini*) och föränderligt sälgfly (*Orthosia incerta*) etablerat sig och blivit bofasta (ATTS). ”Sydliga” arter som visade sig i trakten för första gången var: kamspröta rotfjäril (*Hepialus sylvina*), gulbröstad johannesörtplattmal (*Agonopterix liturosa*), sommargyllemott (*Evergestis pallidata*), fransfläckad parkmätare (*Eulithis mellinata*), sotmätare (*Odezia atrata*), tallsvärmare (*Hyloicus pinastri*) och rödstreckat backfly (*Agrochola lota*) (ATTS; jfr Ryrholm och Ohlsson 1997, 2003), vilket visar att många arter har en stark utvidgningspotential när de yttre omständigheterna så tillåter. Särskilt kan snövit vattenmott (*Acentria ephemerella*) nämnas eftersom denna lilla fjäril aldrig förut hittats så långt norrut i inlandet. Av någon ännu obekant anledning tycks nattflyarter som övervintrar

som fullbildade fjärilar ha svårt att klara sig i regioner med kärvt sommarklimat och/eller kort vegetationsperiod. När flera på varandra följande säsonger är varmare/gynnsammare än normalt börjar arter med denna övervintringsstrategi visa sig i större omfattning. En intressant trend just nu är att flera träflyarter (*Litophane* sp) verkar vara på väg att etablera sig i Norrlands inland och fjällnära områden. I Härjedalssområdet visade sig både alträfly (*L. concocia*) och blågrått träfly (*L. lamda*) i flera exemplar, vilket aldrig hänt tidigare (KJCS, RYRS). I Ramseletrakten var alträflyet (*L. concocia*) mycket allmänt, precis som föregående år, men dessutom visade sig även ett gråbrunt träfly (*L. socia*; ATTS). Det skall bli spännande att se om trenden för träflyn och sommarväder båda håller i sig under kommande år (Jfr Ryrholm & Ohlsson 2002 och 2003). Rapporter för 2004 mottas tacksamt senast Trettonhelgen, gärna med lite fylligare rapporter om intressanta observationer.

Intressanta fynd och observationer

H. fuscoargenteus, Lapsk rotfjäril. **To**, Njulla. 26.7, ”Sanslöst sensommarväder, närmare 25 grader, sol, svag ljummen vind. Klassiska lokalen strax ovan skyttevärnen närmare 50 observationer (möjligen enstaka dubbelräkningar). Första individen spontanflög 17.10, en kröp runt i gräset 19.10 resp. 20.10. Full fart mellan 21.00-21.20 (spontanflygning). Sedan en lite lugnare period men 22.10-23.10 ökande aktiviteten igen. Sista exemplaret flög förbi 23.25” (BZZS, HEYS, KDVS).

Acanthopsyche atra, svartgrå säckspinnare. **Ås**, Åsele, Lumsjö flera säckar 15.7 (ny för Ås, WEDS).

Sparganothis praecana, fjällångpalpvecklare. **To**, Nissuntjärro 1 ex 2.6 (HEYS).

Synanthedon scoliaeformis, dolkstekellik glasvinge. **Hr**, Mittådalen 1 ex på polaris-feromon 2.7 (LKHS, ROAS). Nysäteren, 1 ex kom och satte sig på en vandrarkänga 30.7 (man kan ju undra vilka attraktiva dofter vandrarmöda och svett kan frambringa (Fred Ockruck & Anette Bludau).

Synanthedon culiciformis, mygglik glasvinge. **Hr**, Mittådalen 2 ex på polaris-feromon 3.7 (LKHS, ROAS).

Figur 1. Dvärgpärlmorfjäril *Boloria improba*, To Njulla 1.7 2003. Foto Klaus Hermansen.

The dusky-winged Fritillary, *Boloria improba* on the mountain Njulla July 1st 2003.

Synanthedon polaris, högnordisk glasvinge. **Ås**, Norra Borgafjäll 14.7, 4 ex, Dorotea Tvärsele 2 ex 14.7 (ny för Ås, WEDS). **Hr**, Mittådalen 5 ex på polaris-feromon 2.7 och ytterligare 10 3.7 (LKHS, ROAS).

Synanthedon formicaeformis, myrlik glasvinge. **Ås**, Åsele, arten var vanlig och utbredd på lokaler med videbuskar 12.7 (ny för Ås, WEDS).

Metaxmeste schrankiana, lappedflymott. **Dr**, Tandådalen 1 ex 7.6 och **Jä**, Ollsta 1 ex 8.6 (HEYS).

Udea olivalis, Kvadratmott. **Ån**, Ramsele, Edsele kraftverk 1 ex 8-26.7 (ATTS).

Pyrgus andromedae, blomvisslare. **To**, Borrascokhka några enstaka ex observerade 8.7 (Klaus Hermansen). På samma lokal (820-880 m ö h) observerades rikligt (> 50 ex) med blomvisslare 30.6–1.7. Vid säkert 10 tillfällen sågs honor lägga ägg på blad av fjällsippa (*Dryas octopetala*), aldrig på några andra växter, iakttog detta vid två tillfällen juli 1994 på Nissuntjärro och vid Björkliden (Anders Björkerling).

Pyrgus centaureae, klintvisslare. **To**, Krokvik 3 obs 26.6 (HEYS). Gällivare, på en mosse utanför staden 1 ex 28.6 samt 3 ex nedanför Nissuntjärro 30.6 (Klaus Hermansen). **Hr**, Mittådalen 2 ex 3.7 (ROAS).

Carterocephalus palaemon, gulfläckig glansmygare. **Jä**, Döde 6 ex 27.6 (Klaus Hermansen). **Ån**, Gideåbergsmyrarna, 2-4 ex 26.6 (Mar-

tin Bergström).

Hesperia comma, allmän ängssmygare. **Hr**, Hede 1 ex 24.7. Nere vid älvstranden tog Fred Ockruck & Anette Bludau förvånansvärt nog en nyckläckt fjäril av denna art. Detta är sannolikt det första fyndet av *comma* i Härjedalen sedan slutet av 1950-talet.

Colias nastes, gröngul höfjäril. Talrikt förekommande runt **To**, Abisko, Paddus, Njulla och nedanför Nissuntjärro många observationer 29-30.6 (Klaus Hermansen); samt ytterligare många observationer inom samma område 7.7 (Tero Taipale). **To**, Borrascokhka (820-880 m ö h) observerades 2-3 individer 30.6–1.7 (Anders Björkerling) och några enstaka ex observerades 8.7 (Klaus Hermansen).

Colias hecla, högnordisk höfjäril. **To**, Borrascokhka 1 ex 30.6–1.7 (Anders Björkerling) samt ca 50 ex observerade 8.7 (Klaus Hermansen).

Colias palaeno, svavelgul höfjäril. Många observationer nedanför **To**, Nissuntjärro 30.6 samt ytterligare några observationer inom samma område 7.7 (Tero Taipale). Dessutom 1 ex vid **To**, Borrascokhka 8.7 (Klaus Hermansen).

Boloria napaea, nordisk gulfläckig pärlmorfjäril. **To**, Nissuntjärro några ex nedanför nordbranten 3.7 (Klaus Hermansen).

Boloria freija, Freijas pärlmorfjäril. **To**, Abisko, vid Paddus 5 ex 29.6 samt 5 ex nedanför Nissuntjärro 30.6 (Klaus Hermansen) och några slitna ex i samma område 7.7 (Tero Taipale). **To**, Borrascokhka 1 ex 1.7 nära toppen (Anders Björkerling).

Boloria chariclea, arktisk pärlmorfjäril. Ca 15 ex observerade på **To**, Nissuntjärro 2.7 och ytterligare ca 20 3.7 (Klaus Hermansen).

Boloria polaris, högnordisk pärlmorfjäril. **To**, Borrascokhka 5 ex observerade 30.6 – 1.7. Hanarna sökte energiskt honor på 2-5 cm höjd över marken på den kantjungbeväxna SV-slutningen nära toppen. Aktiviteten var som störst frampå kvällen (06-30 och 1800-2000), mitt på dagen var det kanske för hett. (Anders Björkerling). Uppenbarligen flög arten både tidigt och väldigt intensivt under 2003 och tog snabbt slut. Klaus Hermansen skriver: "Vejret var fra den 29.6.-3.7 sol fra en helt skyfri himmel og ca. 25 grader midt på dagen – alt startede nÆrmest med

at flyve i denne periode. IsÊr fra den 5.7 blev det mere blandet vejr. Den sidste egentlig gode dag, jeg havde var den 8.7 nord for Tornetr sk (måske var det på dette tidspunkt allerede ved at være for sent for *Clossiana polaris*, som jeg ikke fandt – heller ikke på norske fjelde).”

Boloria frigga, Friggas p rlemorfj ril. **To**, Krokvik ca 10 obs 26.6 (HEYS). Rensj n ( ster om Tornetr sk) 1 ex 29.6 samt 3 ex på en mosse utanför Gällivare 28.6 (Klaus Hermansen), och några ex vid Abisko 7.7 (Tero Taipale). ** n**, Kl ppsj , 1 ex 23.6 (Martin Bergstr m). **Hr**, Funäsdalen 1 ex 1.7 (ROAS), T nn s 1 ex 25.6 (Anders Björkerling).

Boloria improba, dv rgp rlemorfj ril (Fig. 1). **To**, sydost om toppen på Njulla (Fig. 2) ca 30 ex observerade 1.7 samt 3 ex vid Borrassocohkka 8.7 (Klaus Hermansen); Borrassocohkka 1 ex 30.6 en bit nedanför toppen på fuktig mark nära en sn leiga (Anders Björkerling).

Euphydryas iduna, lapsk n tfj ril. **To**, Abisko ett ex 25.6 (HEYS). Nissuntjärro 4 ex nedanför branten 3.7, ytterligare 4 observerade 4.7 (Klaus Hermansen) och några ex vid Abisko 7.7 (Tero Taipale).

Oeneis norna, gulbrun gr sfj ril. 4 ex nedanför **To**, Nissuntjärro 30.6 samt några enstaka observationer 3.7 (Klaus Hermansen). Borrassocohkka 1 ex 30.6 – 1.7 (Anders Björkerling).

Erebia embla, gulringad gr sfj ril. På en mosse utanför **To**, Gällivare s gs 3 ex 28.6 (Klaus Hermansen). **Nb**, Korpilombolo på en myr ca en mil norr om samhället flög 3 ex 11.6 (Tomas Lundmark), Kengis 1 ex 26.6 (HEYS). ** n**, Kl ppsj , 1 ex 23.6 (Martin Bergström).

Erebia disa, Disas gr sfj ril. **To**, Krokvik ca 10 obs 26.6 (HEYS). Rensjön ( ster om Torneträsk) 3 ex 29.6 (Klaus Hermansen).

Lycaena helle, violett guldvinge. **Vb**, Umeå 1 ex 7.6 (Tomas Lundmark). **J **, Döde 5 ex 27.6 (Klaus Hermansen)

Albulina orbitulus, fj llvickerbl vinge. **Hr**, Flatruet många ex 1.7 (ROAS), I centrum av Bruksvallarna vid Ljusnans strand (650 m   h) observerades ca 5 hanar och 3 honor 26.6 (Anders Björkerling).

Agriades glandon, högnordisk blåvinge. **To**, Borrassocohkka ca 20 ex observerade 30.6–1.7 (Anders Björkerling).

Figur 2. Vy mot sydost från Njulla över de marker där dv rgp rlemorfj ril *Boloria improba* förekommer. Foto Klaus Hermansen.

View towards SE from the mountain Njulla over the habitats of *Boloria improba*.

Entephria polata, högnordisk f ltn tare. **To**, Nissuntjärro några enstaka observationer nedanför nordbranten 3.7 (Klaus Hermansen).

Epirrita autumnata, fjällbjörkmätare. Massf rekomst av larver i **To**, Abiskoområdet: Anders Björkerling skriver ” I fjällbjörkskogen kring P lnor set–P lnostugan den 2 juli riktigt kryllade det av larver av fjällbjörkmätare och förmodligen ytterligare någon mätare. Inte bara björkar, utan även rönnar och blåbär, ja t o m blomman av en sm rboll (*Trollius europaeus*) var angripna. På sina ställen var stigen täckt av larver.” Tero Taipale gjorde samma erfarenhet den 7 juli: ”Det mest intressanta var *E. autumnata*, som hade igen ett mass r. På finska sidan var det några enstaka larver, men i Norge hela vägen från Skibotn–Narvik var det riktigt mycket larver, som på vissa ställen hade ätit upp hela

björkvegetationen så att det såg ut som på vintern. På svenska sidan var det rätt grönt, men larverna hade av någon anledning börjat vandra (brist på näring eller sjukdom?) mot riksvägen och drunknat i diket. Det var miljoner larver i stora hopar ansamlade i diket kilometervis åtminstone på svenska sidan. På vissa ställen var diket helt täckt med larvgröt." Konstigt nog flög inte *autumnata* så särdeles mycket rikare än normalt runt Abisko under perioden 17-24 augusti (RYRS).

Acasis appensata, trolldravelobmätare. **To**, Masugnbyn 26.6 1 ex vid hembygdsgården vilket är det första fyndet av arten här på flera år (HEYS).

Lycia pomonaria, äpplevintermätare. **Ån**, Ramsele Stavran 1 ex 21.4 (ATTS, KJCS), samt Edsele kraftverk 1 ex 24.4–7.5 (ATTS).

Alcis jubata, skägglavmätare. **Dr**, Boda Styggforsen 4 ex på ljus 20.7 (Fred Ockruck & Anette Bludau).

Syngrapha diasema, lapskt metallfly. **Hr**, Flatruet 1 ex flygandes på dagen 22.7 (Fred Ockruck & Anette Bludau). Tännaldalen, Skarvruset 5 ex 23.6-27.7 (KJCS, RYRS).

Syngrapha interrogationis, frågeteckenmetallfly. **Hr**, Synnerligen vanlig överallt i Funäsdals-Mittådals-Ljungdalsområdet i andra halvan av juli, Man kunde se hundratals individer flyga på varje mjölkörtsbestånd (Fred Ockruck & Anette Bludau, KJCS, RYRS).

Syngrapha parilis, högnordiskt metallfly. **Hr**, Mittådalen totalt ca 10 ex observerade 2.7 och ytterligare 6 ex på Flatruet 3.7 (LKHS, ROAS).

Amphipoea crinanensis, litet stamfly. Visade sig förvånansvärt nog vara den vanligaste *Amphipoea*-arten vid **Ån**, Edsele kraftverk under hela augusti. Här förekommer även enstaka *fucosa* och något fler *oculea*, men endast *crinanensis* är vanlig (ATTS).

Hillia iris, nordiskt pilfly. **Hr**, Funäsdalsberget 2 ex 28.7-17.9 och Tännaldalen, Skarvruset 5 ex 28.7-18.9. Denna population har ännu inte

återhämtat sig från de kalla och blöta somrarna 1998-99 (KJCS, RYRS).

Sympistis funebris, svartbandat hedfly. **Hr**, Flatruet 1 ex 1.7 (ROAS).

Sympistis heliophila, vitvingat hedfly. **To**, längs stigen mellan Pålmostugan och Narviksvägen flög många individer av denna art den 9.7 (Klaus Hermansen).

Anarta melanopa, svartfläckat hedfly. **Hr**, Flatruet 1 ex 2.7 (ROAS).

Hadena caesia, blågrått nejlikfly. **Hr**, Funäsdalen, Funäsdalsberget 960 m, 8 ex 24.6-28.7 (KJCS, RYRS).

Hada skraelingia, lappfjällfly. **To**, Krokvik 1 slitet ex 26.6 (HEYS).

Polia richardsoni, Richardsons hedfly. **To**, Nissuntjärro 1 ex nedanför nordbranten 2.7 (Klaus Hermansen). Detta visar ännu en gång att arten har en, om än svag, uddaårsflygning.

Xestia laetabilis, högnordiskt fjällfly. **Hr**, Funäsdalsberget endast 3 ex under hela sommaren, ännu en noctuid som inte återhämtat sig från de blöta åren 1998-99 (KJCS, RYRS)

Rapportörer

ATTS = Ulla-Britt André, Martin Bergström, Anders Björkerling, BZZS = Per-Eric Betzholtz, HEYS = Benny Henriksson, Klaus Hermansen, Danmark, KJCS = Clas Källander, KDVS = Dave Karlsson, LKHS = Hans Lindmark, Fred Ockruck & Anette Bludau, Tyskland, ROAS = Anders Robertsson, RYRS = Nils Ryrholm, Tero Taipale, Finland, WEDS = Bengt Wendel

Litteratur

- Ryrholm, N. & Ohlsson, A. 1997. Intressanta fynd av fjällfjärilar i Sverige 1996. – Ent. Tidskr. 118: 43-48.
- Ryrholm, N. & Ohlsson, A. 2002. Intressanta fynd av fjällfjärilar i Sverige 2001. – Ent. Tidskr. 123: 13-18.
- Ryrholm, N. & Ohlsson, A. 2003. Intressanta fynd av fjällfjärilar i Sverige 2002. – Ent. Tidskr. 124: 25-31.